

Pericopa Emor - Câte sărbători sunt în Tora? [anul 5785]

1. În câteva locuri în Tora găsim convocări sfinte, sărbători și *reghalim* – pelerinaje la Ierusalim. Însă pare că lista din Leviticul cap. 23 este mai vastă decât cele din alte părți din Tora. Ea include toate aceste convocări sfinte festive și începe cu un titlu: „Vorbește copiilor lui Israel și spune-le, soroacele Domnului pe care le veți proclama [drept] convocări sfinte – acestea sunt soroacele Mele” (Leviticul 23:2).

După titlu vine o listă a convocărilor sfinte, începând cu Șabatul, apoi soroacele anului, de la prima lună până la ultima, luna a șaptea. După aceea vine un verset de încheiere, care este și el stilizat ca un titlu: „Acestea sunt soroacele Domnului pe care să le proclamați ca și convocări sfinte, ca să aduceți o jertfă mistuită de foc Domnului: ardere-de-tot și prinosul ei, jertfă de sărbătoare și libații, fiecare zi după rânduiala sa” (Leviticul 23:37).

Două din convocările sfinte sunt numite „sărbători”: Sărbătoarea Azimelor și Sărbătoarea Colibelor, iar ele sunt localizate în două puncte de cotitură a anului: Sărbătoarea Azimelor cade în ziua ieșirii din Egipt, pe cincisprezece a lunii întâi, iar Sărbătoarea Colibelor exact la jumătate de an după aceea, pe cincisprezece a lunii a șaptea. Ambele sărbători sunt egale în lungimea lor, pare că Torau a stabilit așa locul lor ca să deschidă fiecare jumătate de an cu câte o sărbătoare de șapte zile.

2. Alte sărbători se găsesc în Exodul 23:14-16: „Trei pelerinaje să-Mi celebreați pe an: Sărbătoarea Azimelor să o păzești, șapte zile să mănânci azime, după cum ți-am poruncit, la sorocul din luna primăverii, căci în ea ai ieșit din Egipt; și să nu vă înfățișați înaintea Mea cu mâna goală. Și Sărbătoarea Secerișului primelor roade ale lucrării tale, pe care le vei fi semănat pe câmp; și Sărbătoarea Recoltei, la capătul anului, atunci când îți aduni lucrarea ta de pe câmp”.

Spre deosebire de Leviticul 23, aici sunt trei sărbători: Sărbătoarea Azimelor, Sărbătoarea Secerișului și Sărbătoarea Recoltei, din care doar unul apare în Leviticul. Aceste sărbători nu au o dată precisă, iar data lor depinde de sezonul agricol. Chiar și Sărbătoarea Azimelor a cărei dată apare atât în Exodul 12 cât și în Leviticul 23, nu conține aici nicio dată precisă. Ceea ce este evident din Exodul 23 este faptul că sărbătorile sunt legate de ciclul anului; două dintre ele sunt în fond agricole, iar Sărbătoarea Azimelor, fiind istoric este conectat de „luna primăverii” – iarăși cu conținut agricol. Un aspect aproape identic găsim în Exodul 34, în afară de schimbarea numelui de la „Sărbătoarea Secerișului” în „Sărbătoarea Săptămânilor” și cu descrierea ei ca „primele roade din secerișul grâului”.

Adunarea celor două liste din Exodul și Leviticul ne învață că sunt în total patru numite „sărbători”: două dintre ele sunt numai în Exodul și au un conținut agricol, „Sărbătoarea Secerișului” și „Sărbătoarea Recoltei”. Iar două sunt la baza lor istorice: Sărbătoarea Azimelor, care apare pe ambele liste și Sărbătoarea Colibelor, doar în Leviticul fără să fie menționată ca „pelerinaj”.

Distincția între cele două liste este legată într-o scală mai largă de ciclul anului agricol legat de soare și ciclul anului istoric legat de lună. Sărbătorile din Exodul 23 sunt legate de agricultură și ca atare bazate pe soare. De aceea ele sunt sezoniere și chiar și Sărbătoarea Azimelor istorică este sărbătorită aici după calendarul solar fără o dată precisă, ci ca „luna primăverii”. În schimb sărbătorile din Leviticul 23, inclusiv o parte din convocările sfinte, sunt fondate pe calendarul lunar și ca urmare ele au date fixe.

3. Această introducere ne va facilita deslușirea misterului de la sfârșitul capitolului 23 din Leviticul:

„(33) Domnul i-a vorbit lui Moise spunând, Vorbește copiilor lui Israel, spunând, în ziua a cincisprezecea a acestei luni a șaptea este Sărbătoarea Colibelor, șapte zile, pentru Domnul. În prima zi este o convocare sfântă, nicio muncă lucrativă să nu faceți. Șapte zile să aduceți jertfă mistuită de foc Domnului, iar în ziua a opta să fie pentru voi o convocare sfântă și să aduceți Domnului o jertfă mistuită de foc; este o adunare de încheiere, nicio muncă lucrativă să nu faceți.

(37) Acestea sunt soroacele Domnului pe care să le proclamați ca și convocări sfinte, ca să aduceți o jertfă mistuită de foc Domnului: ardere-de-tot și prinosul ei, jertfă de sărbătoare și libații, fiecare zi după rânduiala sa. Pe lângă Șabaturile Domnului, și pe lângă darurile voastre, pe lângă toate jurămintele voastre, și pe lângă toate ofrandele de bunăvoie pe care le veți da Domnului.

(39) Dar în ziua a cincisprezecea a lunii a șaptea, când adunați recolta pământului, să celebrați sărbătoarea Domnului șapte zile; prima zi este o zi de odihnă și a opta zi este o zi de odihnă.

Să luați pentru voi în prima zi: o chitră, crengi de palmier, ramuri de mirt și crengi de salcie de râu și să vă bucurați înaintea Domnului, Dumnezeului vostru șapte zile. Să o celebrați ca sărbătoare pentru Domnul, șapte zile pe an - decret veșnic, peste generațiile voastre; în a șaptea lună să o celebrați. În colibe să locuiți șapte zile, orice băștinaș din Israel, să locuiască în colibe, pentru ca să știe generațiile voastre că în colibe i-am făcut să locuiască pe copiii lui Israel când i-am scos din țara Egiptului; Eu sunt Domnul, Dumnezeul vostru.

(44) Și Moise a vorbit despre soroacele Domnului către copiii lui Israel” (Leviticul 23:33-44).

În versetele 33-36 Toraua ne prezintă Sărbătoarea Colibelor, iar după aceea vin versetele de încheiere ale pericopei (versetele 37-38). După cum am mai spus, această finală are legătură directă cu titlul pentru a forma un cadru.

Însă acum, de la versetul 40, Toraua revine să se ocupe de sărbătoare începând de ziua de cincisprezece a lunii a șaptea. Pare dubios: de ce revenirea la o chestiune care a fost încheiată mai înainte? Oare acesta cuprinde ceva ce a fost uitat mai înainte? Însă spre marea mirare nu avem aici nimic nou, ci faptele discutate în versetele 34-36. Însă sărbătoarea prezentată în versetele 39-40 nu este numită Sărbătoarea Colibelor; așa că aici este vorba probabil de fapte noi nespuse mai înainte.

Probabil că soluția se găsește în ceea ce am vorbit mai sus despre lista de sărbători din Exodul 23, care nu este identică cu cea din Leviticul. Lista convocărilor sfinte din Leviticul se încheie cu Sărbătoarea Colibelor și Șmini Ațeret - „adunarea de încheiere” fără ca lista sărbătorilor să fie completă. Pe de o parte, „primele roade ale lucrării tale” (Exodul 23:16) și „primele roade din secerișul grâului” (Exodul 34:22) pot fi identificate cu ziua aducerii „celor două pâini legănate” (Leviticul 23:16), cu toate că nu este menționată ca sărbătoare, însă se ocupă cu „legănarea pâinii primelor roade” (versetele 16-21). Însă Sărbătoarea Recoltei nu există pe lista din Leviticul. Toraua completează această lipsă imediat după terminarea convocărilor sfinte prin anunțarea unei „sărbători Domnului” începând de la cincisprezece a lunii a șaptea „când adunați recolta pământului” (leviticul 23:39). Acestei sărbători i se atribuie poruncii speciale: cele patru specii, bucuria de-a lungul celor șapte zile și fără muncă în prima și ultima zi. Aieva că acest cadru al Sărbătorii Recoltei coincide perfect cu Sărbătoarea Colibelor. Așadar prin această adăugare Toraua stabilește că Sărbătoarea Recoltei are o dată lunară identică cu Sărbătoarea Colibelor. Trebuie spus că pe cincisprezece a lunii a șaptea cad două sărbători: Sărbătoarea Colibelor și cea a Recoltei. Fiecare din

ele are caracterul ei: prima este istorică, iar a doua agricolă - fiecare cu poruncile ei. La prima este prezența în colibă - *suca*, iar la a doua cele patru specii - *arbaat haminim*. Doar datele lor sunt identice.

Așa putem înțelege mai bine de ce Sărbătoarea Recoltei apare ca un fel de anexă, cu toate că datele ei sunt identice cu cele ale Sărbătorii Colibelor.

Putem, așadar, concluziona că în Tora sunt în total patru sărbători: Sărbătoarea Secerișului și Sărbătoarea Recoltei ambele agricole și Sărbătoarea Azimelor și Sărbătoarea Colibelor ambele istorice. Cu toate acestea sunt doar trei pelerinaje - *reghalim*, deoarece Sărbătoarea Colibelor fiind la aceeași dată cu Sărbătoarea Recoltei nu este un pelerinaj aparte.

Pare că descrierea din Deuteronomul 16 face un pas înainte și prezintă cele două sărbători egale ca un singur pelerinaj:

„Sărbătoarea Colibelor să o faci șapte zile, când îți aduni [rodul] din aria ta de treierat și din teascul tău. Și să te bucuri în sărbătoarea ta: tu, fiul tău, fiica ta, sclavul tău, slujnica ta, levitul, prozelitul, orfanul și văduva care sunt în orașele tale. Șapte zile să celebrezi pentru Domnul, Dumnezeul tău, în locul pe care Domnul îl va alege, căci te va fi binecuvântat Domnul, Dumnezeul tău, în toată recolta ta și în tot lucrul mâinilor tale; să fii pe deplin bucuros” (Deuteronomul 16:13-15).

Sărbătoarea Colibelor a fost stabilită aici pe datele Sărbătorii Recoltei, iar ea câștigă aici bucuria care a fost acordată în Leviticul numai Sărbătorii Recoltei. Astfel ea s-a „impus” în mare parte Sărbătorii Colibelor și s-a format un nou pelerinaj al celor două sărbători. Chiar și poruncile sunt duble și la fel numărul mare de jertfe, fiind și el dublu.